

Föreningen s/s Blidösund behövs!

I och med att Blidösundsbolaget fick nya ägare för knappt två år sedan så har det funnits en diskussion om vad som är Föreningen s/s Blidösunds roll. Vad är det vi ska koncentrera oss på och hur ska detta ske? Då och då dyker det upp de som undrar om det är nödvändigt att fortsätta att vara medlem i föreningen. Tankegången är att med ett stort företag som Transdev så behövs inte föreningen. Jag har tidigare på denna plats bestridit detta och påpekat att det snarare är tvärtom. I nedanstående resonemang så hoppas jag det blir tydligt att föreningen har och även i framtiden kommer att ha viktiga uppgifter.

När föreningen bildades 1973 var syftet att vara en stödförening, dvs. att hjälpa fartygets ägare att få en viss ekonomisk stabilitet i verksamheten. Att driva ett ångfartyg med lönsamhet har alltid varit svårt, men då på 70-talet var risken extra stor att *Blidösund* skulle tvingas läggas upp. Längre var Blidösundsbolaget ett enbåtsrederi där relationen mellan ägarna och föreningen var tydlig och enkel. Ett naturligt samarbete fortskred samtidigt som föreningen bidrog regelbundet med ett årligt driftsbidrag. Föreningen sökte också pengar i olika fonder för fartygets skötsel. Emellertid växte rederiet, fler fartyg införskaffades och verksamheten blev mer varierad, vilket innebar att föreningens åtaganden förändrades.

Nu har den tredje epoken i *Blidösunds* historia inletts. Blidösundsbolaget, och dess ägare Transdev, har blivit en stor aktör i skärgårdstrafiken. I och med denna höst kommer i stort sett alla Waxholmsbolagets fartyg administreras av Blidösundsbolaget och dess systerrederi Utö Rederi AB (som också ägs av Transdev). Blidösundsbolaget driver också trafik i Mälaren (Ekerölinjen) och är involverade i sightseeingtrafik. Därutöver kan nämnas Styröbolaget på västkusten som Transdev köpte redan 2004. Med en sådan mäktig koncern som Transdev ställer sig många frågan, hur kommer vårt fina ångfartyg att förvaltas och vad blir då föreningens roll?

Den första punkten i våra stadgar lyder: Föreningen s/s Blidösund är en ideell förening, bestående av fysiska och juridiska personer som önskar stödja och därmed bidra till bevarandet av *s/s Blidösund* som ett i drift varande genuint skärgårdsångfartyg.

Så långt är det inga konstigheter. Det är obestridligt att föreningens huvuduppgift är att hålla ett genuint ångfartyg i drift och det gäller oavsett vem som äger och förvaltar det. Vi kan inte sia om framtiden, men skulle det vara så att fartyget säljs så kommer föreningen att följa fartyget. Även om det inte står explicit i stadgarna så tror jag att många med mig tycker att fartyget ska fortsätta vara koleldat, att fartyget ska trafikerar sin originaltrad till norra skärgården, att special- och musikturen fortsätter, liksom även jultrafiken och att fartygets pietet bevaras.

En fråga som dykt upp är hur föreningen ska beskrivas. Är det en stöd-, vän- eller intresseförening? I vintras bidrog föreningen med ett underhållsbidrag på 600.000 kronor som täckte kostnaderna för bytet av plåtar på akterdäck. Detta stöd var riktat direkt till båten just i syfte att bevara fartyget i dess ursprungliga och välskötta skick. Ett plåtbyte gagnar fartyget oavsett vem som äger fartyget i framtiden. Dock, denna form av stöd är inte längre en självklarhet. Det kanske är bättre att förvalta föreningens kapital i Eric Jägeborgs minnesfond, för att användas i extra allvarig situation, som t.ex. ett haveri eller kommande pannbyte.

I många kultursammanhang existerar det vänföreningar vars uppgift inte i första hand är av ekonomisk art utan vars syfte är att öka engagemanget för ett speciellt ämne hos allmänheten. Som exempel kan nämnas att både Nationalmuseum och Konserthuset har vänföreningar. Vår systerförening Stiftelsen Skärgårdsbåten har visserligen ett liknande uppdrag som vi, att hålla *ångfartyget Mariefred* i drift och under

ånga, men den föreningen ägnar sig också åt att odla ett generellt intresse för gamla skärgårds- och Mälarbåtar. Det ligger nära till hands att kalla det intresseförening.

Här är ett antal tänkbara uppgifter för vår förening:

- Att framhålla fartygets kultur- och teknikhistoriska roller och dess skönhet.
 - Att värna om fartygets sociala roll. Det är ju en folkrorelse att åka med "Blidan"!
 - Marknadsföring av fartyget och mediakontakter.
 - Att framhålla fartyget som ett starkt varumärke.
 - Att samarbeta med och påverka rederiet.
 - Att bygga upp ett stort kapital inför framtida behov (Eric Jägeborgs minnesfond).
 - Att ge underhållsbidrag.
 - Att ge ut denna tidskrift, nyhetsbrev och att verka i sociala medier.
 - Olika sorters medlemsaktiviteter, såsom rustning, båtmässan och medlemsresan.
- Dessa kan prioriteras olika beroende på vilket som anses viktigast. Vad tycker du?

Mats Åkerman

Vid Alsviks brygga på Blidösunds dag den 3 augusti 2019.

BLIDÖSUND • Nr 3, November 2019

Medlemsskrift för Föreningen s/s Blidösund, en ideell stödförening för Stockholms skärgårds sista koleddade ångbåt.

Föreningens adress: Kostervägen 14, 181 35 Lidingö.

Föreningens Plusgiro: 85 37 96-1.

Föreningens Swishnr: 1231978535.

Medlemsavgift: 200:-.

Förmånsmedlem: 400:-.

Sponsormedlem: Minst 1000:-.

Telefon medlemsärenden: 08-24 30 90.

Redaktör: Johan Garsten,

Rålambsvägen 65, 112 56 Stockholm.

Telefon: 073-8069945 (kvällstid).

Fotograf: Redaktören, där ej annat anges.

Tryckt hos BRAND FACTORY, Stockholm 2019.

Omslagsbilden visar s/s Blidösund vid Stora Ekholmens ångbåtsbrygga på medlemsresan den 7 september.

Våren och sommaren med Blidösund

I februari började Annika Torstenson hos oss i rollen som marknads- och försäljningschef. Ett viktigt uppdrag för henne är att stärka och förbättra intäkterna för *Blidösund*. Annika skriver:

Hittills har jag samlat idéer, förslag, information och lärdomar som jag tänker att vi ska använda oss av under 2020. Det finns stort engagemang, enorm kärlek till skärgården och *s/s Blidösund* i det här företaget, hos våra kunder och samarbetspartners.

Jag är djupt imponerad av hur man genom åren har arbetat fram konceptet med musikbåten och hur mycket *"Blidan"* trafikerar sina gamla farvatten i norra skärgården.

Sommaren har även innefattat fina utskärgårdsturer som många har varit med på och uppskattat. *Blidösund* har även gjort fina och mycket välbelagda resor till Nynäshamn, Sigtuna och Uppsala.

Vi har haft en vikande beläggning på våra musikkryssningar vilket är väldigt tråkigt och tungt för oss alla. Historiskt har vissa år varit mindre bra försäljningsmässigt, jag har tagit hjälp av kollegor och ser att vikande siffror i flera fall tidigare berott på tekniska bekymmer. Årets nedåtgående siffror beror med största sannolikhet på de stora problem vi haft med det biljettsystem som togs in i början av året. Problem med både själva bokningsförfarandet, betalning och uthämtning av biljetter har gjort det svårt och tungt för både personal och gäster.

Detta ska vi nu ordna upp genom uppköp av ett nytt system som integrerar biljetter och bordsbokning inför säsongen 2020. En helt ny funktion som ska underlätta och spara tid för oss på försäljningsavdelningen. Då ges tid för att arbeta med uppsökande försäljning vilket är tanken med vårt arbete framåt.

Under året har Annika påbörjat vårt kundarbete med ett Apsis, ett kommunikationsverktyg för nyhetsbrev och information.

Vi har installerat ett uppföljningssystem som ger oss snabb feedback från våra musikkryssningsgäster och delningar i sociala medier.

Annika har rest med *"Blidan"* åtskilliga gånger under säsongen tillsammans med potentiella kunder, press och influencers vilket resulterat i ökad kännedom och spridning i nya kanaler. Bland annat via ett stort reportage i ICA-kuriren och Welma i somras, samt spridning i sociala medier.

Nu är det endast ett fåtal musikkryssningar kvar för säsongen och vi planerar för nästa år med ny effektiv paketering, användarvänliga bokningssystem och effektivisering av vårt koncept på musikbåten. Planen är mer musik och utveckling av våra menypaket.

Vi jobbar hårt med att visa vårt fina fartyg för de högsta Transdevcheferna både på internationell och nationell nivå. En av cheferna fick nöjet att assistera vid eldningen. Ni i Vänföreningen kan vara trygga med att cheferna är djupt imponerade av verksamheten ombord.

Visst har du bokat din julbordskryssning? Vi har sålt väldigt bra redan, det blir en fin december!

Vi ses ombord hälsar Annika Torstenson, Marknads- och försäljningschef och Niklas Oscarsson, Affärschef.

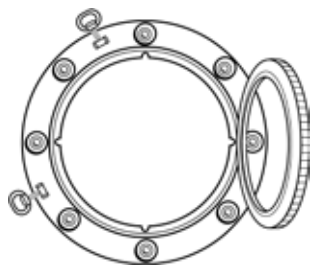

Foto: Rune Holm

På *Blidösunds* hemlagade julbord finns allt som hör en skärgårdsjul till. Här finns bl.a. den löjromsgravade strömmingen, de rökta laxfenorna, timmermanskorven och förstås ett dignande konfekt- och dessertbord. Solmarkaknäcke och surdegsbröd. Helt egen är vår julsenap och kallskänkans chokladkonfekt. Vi har även en egen julsnaps och ett stort urval av andra starkare drycker. Det vi lovar är inget annat än det bästa, för Dig och Dina vänner.

VÄLKOMNA OMBORD.

Maskinchefens salong

Våra maskinchefer Torgny Zachrisson och Peder Sundahl upplåter sin hytt för er under julbordsturer, det tackar vi för och kommer att iordningställa den så att den blir en mycket exklusiv liten salong för upp till 6 gäster. Här sitter ni avskilt, med utsikt genom de två fönstren och har bara några steg till julbordet på samma däcksplån. Ni betalar ändå inte mer än i matsalen! Samma pris helt enkelt.

Aktersalongen

I aktersalongen sitter ni bekvämt 5-6 gäster i rundsoffan runt det ovala bordet. Denna salong är belägen under huvuddäck, därför har den precis som *Blidösunds* försalong bara små runda ventiler som man inte ser så mycket ut igenom. Därför äter ni av julbordet för 100 kr lägre pris om ni bokar denna salong.

Dessa två erbjudanden gäller måndag - fredag under eftermiddags- och kvällsturer, 15.00 och 18.30, och på helgerna samtliga turer. Det går inte att boka dessa salonger via hemsidan. Bokning sker endast genom att ringa vårt kontor på tel: 08-24 30 90.

Rabatt till förmåns- och sponsormedlemmar

Rederiet och föreningen erbjuder förmåns- och sponsormedlemmar inklusive en gäst rabatterade biljetter till julbordsluncherna 2019. Ni och er gäst betalar alltså 395 kr för julbord och resan. Glöm inte att visa upp ert förmånsmedlemskort vid landgången!

Kalendarium för jultrafiken

fre	29-nov			1830-2100
lör	30-nov	1200-1430	1530-1800	1900-2130
sön	01-dec	1200-1430	1530-1800	
mån	02-dec		1500-1730	1830-2100
tis	03-dec	1200-1400	1500-1730	1830-2100
ons	04-dec	1200-1400	1500-1730	1830-2100
tor	05-dec	1200-1400	1500-1730	1830-2100
fre	06-dec	1200-1400	1500-1730	1830-2100
lör	07-dec	Marknadstur Blidö	09.30-20.00	
sön	08-dec	1200-1430	1530-1800	
mån	09-dec	1200-1400	1500-1730	1830-2100
tis	10-dec	1200-1400	1500-1730	1830-2100
ons	11-dec	1200-1400	1500-1730	1830-2100
tor	12-dec	1200-1400	1500-1730	1830-2100
fre	13-dec	1200-1400	1500-1730	1830-2100
lör	14-dec	1200-1430	1530-1800	1900-2130
sön	15-dec	1200-1430	1530-1800	
mån	16-dec	1200-1400	1500-1730	1830-2100
tis	17-dec	1200-1400	1500-1730	1830-2100
ons	18-dec	1200-1400	1500-1730	1830-2100
tor	19-dec	1200-1400	1500-1730	1830-2100
fre	20-dec	1200-1400	1500-1730	1830-2100
lör	21-dec	1200-1430	1530-1800	1900-2130
sön	22-dec	1200-1430	1530-1800	
mån	23-dec	Blidöreg.	1100-1915	

Fet stil =100:- rabatt gällande förmåns- och sponsormedlemmar i Föreningen s/s Blidösund för 2 personer.

Obs! Det kan vara ont om platser på lunchturerna, särskilt på helgerna.

*Blidösund besökte Lilla Nassa den 20 juli.
Mer sommar än så här blir det inte.
Foto: Rune Holm*

Blidögårds Byalag hälsar välkommen till

BLIDÖ JULMARKNAD

vid Almviks Brygga

lördagen den 7 december 2019 kl. 11.30 - 16.00.

s/s Blidösund går som marknadsbåt från Stockholm kl. 09.30 via Vaxholm 10.35 (åter i stan kl. 20.00). Upplysningar och bordsbokning tel 08-24 30 90.

Bilfärja från Furusund varje hel- och halvtimme. Gott om P-platser på gångavstånd från marknadsplatsen.

Stort avslutningsfyrverkeri !

Ät marknadsmiddagen ombord på *s/s Blidösund*

Puts och fej 27 november

Senaste årens rustningshjälp har ju varit så lyckosamma och har slagit så väl ut både bland de frivilliga deltagarna och besättningen, att vi kommer att köra ett arbetspass också inför årets julsejktion.

Ni som känner er kallade ska höra av er till Eva Nykvist på 070-317 97 99, eller skicka ett e-brev till kem.nyk@gmail.com för intresseanmälan.

Följande gäller:

Onsdag den 27 november.

Arbetsuppgifter: Putsa mässing, städa, vaska, bära saker m.m. Vi ser vad som behöver göras! Ömma kläder!! Vi kommer skita ner oss! Tänk på att det kan vara kallt vid den här tiden på året!

Vi räknar med att vi behöver 10 till 12 personer.

Arbetstid 9-15. Vill du ha morgonkaffe, kom innan 9. Båten bjuder också på lunch och eftermiddagskaffe.

Årets medlemsresa, den 7 september, gick till det mycket spännande resmålet Stora Ekholmen strax innanför Vaxholm. Det är en plats där tiden stått stilla sedan 1960-talet. Nu har emellertid hela ön köpts av våra medlemmar Gunnar och Kerstin Haglund som har stora upprustningsplaner för ön och dess bebyggelse.

Gunnar var med på medlemsresan och berättade inspirerande om öns historia och planerna för upprustning av byggnaderna och den unika miljön.

Jul- och medlemsträff onsdagen den 27 november 2019

Så är det åter dags för den årliga jul- och medlemsträffen ombord. Portarna öppnas kl. 16.45 och därefter börjar första sittningen i matsalen kl. 17.00. Då serveras en jultalrik till det facila priset av 150:-. Kl. 18.15 inleds den musikaliska underhållningen på akterdäck. Det blir den mycket uppskattade "dragspelskungen" Åke Hellman som står för musiken.

Kl. 19.00 avbryter vi musiken för en informations- och frågestund, och kl. 20.00 fortsätter Åke Hellman sitt musicerande samtidigt som den andra sittningen i matsalen tar sin början.

Blidösund ligger vid kaj hela kvällen så du har möjlighet att komma och gå när du vill. Har du någon vän som skulle vilja bli medlem i föreningen är hon eller han också välkommen.

Den välfyllda baren har öppet hela kvällen och har utöver god kall o varm dryck även laddat upp med äkta julsink- och kryddost-smörgåsar, allt till förmånliga priser! Bord till de båda sittningarna i matsalen beställer du på telefon 08-24 30 90.

Varmt välkomna till årets julträff!
Styrelsen

Det finns många böcker om ångfartyg, men ingen som ÅNGFARTYGET 200 ÅR

En lättläst och rikligt illustrerad beskrivning av tekniken bakom, samt utvecklingen av, ångmaskinen och ångfartyget. Mer än 200 sidor och över 300 bilder är den ett standardverk över det svenska ångfartygets utveckling och betydelse för Sveriges industriella utveckling. Tyngdpunkten ligger på passagerarfartygen i Sverige och skärgårdsbåtarna i synnerhet men det görs många jämförande

utblickar mot utvecklingen i omvärlden. Stockholms Isbrytaren II (numera Sankt Erik) samt de stora järnvägsfärjorna mellan Trelleborg och Nordeuropa liksom kampen om Atlantens blå

band ägnas till exempel var sitt kapitel. Ångbåtsepoken var en omvälvande tid i Sveriges historia och är en del av vårt kulturarv.

ÅNGFARTYGET 200 ÅR avslutas med en stor bildkavalkad från jubileumsregattan i augusti 2018 då stora som små ångfarkoster seglade den ursprungliga ångbåtstraden från Riddarholmen till Drottningholm.

Boken Ångfartyget 200 år omfattar drygt 200 sidor med mängder av bilder. Sätt in 330 kronor på Canopus förlag, bg 5414-8704 och ange namn och adress, så skickas boken utan dröjsmål. Ordinarie bokhandelspris 350 kr

Julbåt till Blidö 23 december

Heldagstur från Stockholm med ångfartyget *Blidösund* måndag 23 december.

Avgång från Slottet i Stockholm klockan 11.00. Via bryggorna i Blidösundet, eller om isen lagt sig där istället via Furusundsleden, till Norrsund, ankomst klockan 15.00. Där vänder *Blidösund* för att återkomma till Stockholm igen cirka klockan 19.20.

Den sista klassiska långa vinterresan med ångbåt. Ombord är det gemytligt trångt med både rundturspassagerare och julfirare på väg till sina stugor i skärgården.

Alla bjuds på varm glögg och tomten delar ut julklappar till de som själva lagt något i säcken.

Fartygets 1:a klass matsal serverar i flera dukningar och baren är öppen hela resan. Boka bord på 08-24 30 90.

MEDLEMSAVGIFTEN! Hur kan vi hjälpas åt inför år 2020?

Du betalar	medlemsavgiften före 29 februari 2020.
Vi skickar	medlemskortet tillsammans med musikprogrammet i april.
Du får	medlemskort före säsongstart.
Vi kan	samordna och spara porto.

Snälla! Glöm inte att skriva namn och adress på inbetalningskortet. Är ni två på samma adress, betala gärna bägge två på samma inbetalning - då ser jag att ni hör ihop.

Registerhållare Wedholm

Profiler ombord: Ulla Jansson

Att tillkomsten av *s/s Blidösund* berodde på ett antal envisa och engagerade skärgårdsbor är välbekant. Det är fascinerande att många av de efterlevande från dessa pionjärer fortfarande kan ses ombord över hundra år senare.

En av dessa är Ulla Jansson som har rötterna på Brokholmen. Hon berättar gärna om sina morföräldrar, Erik och Maria Karlsson, som var skärgårdsbor av den gamla stammen med självhushåll. Erik som var fiskare hade träben sedan en skada som sexåring. Det går fortfarande historier om när "Fiskare Karlsson" kom haltandes på sin brygga och plockade upp en gädda ur sumpen. Maria, som kallades Majsan, tog hand om sommargästerna, rensade deras fisk och gav tips om recept. För att dryga ut kassan så jagade Erik fågel varpå Majsan plockade ejderdunen som såldes till Stockholm.

En nödvändighet för detta strävsamma par var att det fanns en fungerande ångbåtsförbindelse och därför blev relationen till *s/s Blidösund* principfast. Att köpa aktier i det dåvarande Blidösundsbolaget var en självklarhet. Ulla påpekar att hennes morfar enträget vägrade anlita "fienden": det mäktiga Waxholmsbolaget. När den snabba konkurrentbåten "*Kung Agne*" dök upp på femtiotalet ville han inte heller sälja fisk till dess passagerare.

Ulla har starka minnen från sin barndom då det enda sättet att ta sig till Brokholmen var att färdas med *s/s Blidösund*. Regeln var att smörgåspaketet inte fick öppnas förrän efter Vaxholm. Hon beskriver dessa resor som ett äventyr med mycket folk ombord, men alltid lika trevligt. På senare år har Ulla setts ombord bland den trägna skara resenärer som varje fredagskväll "slussar" med *Blidösund*, bland annat från Brokholmens brygga. När Ulla blev tvungen att sälja sin stuga på Brok-

holmen så steg hon istället på i Glyxnäs för att kliva av i Stämmarsund där hon nu har en lägenhet.

Till hennes sorg och förargelse har det nu uppstått en konflikt angående Stämmarsunds ångbåtsbrygga vilket innebär att inga båtar kan lägga till där längre. Det går inte att ta miste på Ullas indignation över att några grannar till bryggan försöker hindra att den restaureras. Vi får verkligen hoppas, inte bara för Ullas skull, utan för alla som ska till Stämmarsund även i fortsättningen kan färdas dit med skärgårdsbåt. Som Ulla säger: "det gör ont när jag ser vårt vackra fartyg bara glida förbi och inte lägga till". För om det är en sak som är säker så är det att Ulla har ett hjärta som bankar extra hårt för *s/s Blidösund*.

Mats Åkerman

